

Toelichting bij de toekenning van de Waddenacademieprijs 2011 voor het beste waddengerelateerde proefschrift aan dr. Jan Post

De Waddenacademie reikt met ingang van 2009 jaarlijks de Waddenacademieprijs ter waarde van 5000 euro uit. Met het instellen van de Waddenacademie prijs wil de Waddenacademie het onderzoek over het waddengebied door jonge onderzoekers stimuleren. De prijs wordt ieder jaar afwisselend uitgereikt aan het beste proefschrift en de beste universitaire Masterthesis en HBO-afstudeerscriptie . Twee jaar geleden is de prijs voor de eerste keer uitgereikt, en wel aan dr. Isabel Smallegange voor haar proefschrift over het foerageergedrag van de strandkrab .

Voor de beoordeling van de inzendingen voor de Waddenacademieprijs 2011 stelde de Waddenacademie een jury in, bestaande uit:

prof. Pieter Hooimeijer, hoogleraar sociale geografie aan de Universiteit Utrecht;

prof. Jack Middelburg, hoogleraar geochemie aan de Universiteit Utrecht en directeur van het Darwincentrum;

prof. Gilles de Langen, bijzonder hoogleraar archeologie van het Noord-Nederlandse terpen- en wierdenlandschap aan de Rijksuniversiteit Groningen en provinciaal archeoloog bij de provincie Fryslân;

prof. Peter van Tienderen, hoogleraar experimentele plantensystematiek en directeur van het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica aan de Universiteit van Amsterdam;

Namens de Waddenacademie was ik, dr. Hessel Speelman, portefeuillehouder geowetenschap, voorzitter van de jury.

Voor de Waddenacademieprijs 2011 waren zeven nominaties binnengekomen. Voor de eerste keer was er ook een inzending uit Duitsland, wat we zeer toejuichen. De jury was onder de indruk van de kwaliteit van de proefschriften. Er wordt goed onderzoek in het waddengebied gedaan!

Om de proefschriften, waarin helaas in deze ronde de meer alfa- en gammagerichte onderwerpen ontbraken, op een faire manier tegen elkaar af te wegen hanteerde de jury de volgende algemene criteria die naar haar oordeel gelden voor elk goed proefschrift:

- Originaliteit ;
- Methodologie;
- Uitwerking;
- Conclusies;
- Leesbaarheid.

Elk jurylid beoordeelde op grond van deze criteria de zeven proefschriften en stuurde zijn oordeel naar Klaas Deen, de secretaris van de jury, zonder daarbij het oordeel van zijn collega-juryleden te kennen.

Als gezegd was het algemene niveau van de inzendingen behoorlijk hoog, warbij een vernieuwend proefschrift binnen de ecologie over de bodemfauna van de westelijke Waddenzee, dat een prachtig

voorbeeld is van een geslaagde synergie tussen noest veldwerk en ecologische theorie, een eervolle vermelding verdient.

De jury heeft unaniem besloten om de Waddenacademieprijs 2011 toe te kennen aan een jonge onderzoeker die erin is geslaagd om een proefschrift te schrijven over een onderwerp dat zowel wetenschappelijk als maatschappelijk uitermate relevant is.

Blue Energy is een populaire term voor energie uit zoutgradiënten, ofwel de theoretische hoeveelheid arbeid die niet kan worden geproduceerd door het mengen van twee zoutoplossingen met verschillende concentraties. Vanuit wetenschappelijk perspectief is het een fascinerende vraag: Is het daadwerkelijk mogelijk om elektriciteit op te wekken uit het mengen van zoet en zout water, en dat met een efficiency die voor vrijwel alle andere energiebronnen onmogelijk is? Om deze vraag te beantwoorden is kennis op het gebied van membranen, biofouling, elektrochemie en engineering noodzakelijk. De prijswinnaar heeft deze verschillende disciplines met elkaar gecombineerd en in verband gebracht, een wetenschappelijke prestatie van formaat. Wetenschappelijke erkenning voor zijn proefschrift is de prijswinnaar de afgelopen jaren dan ook al op verschillende wijzen ten deel gevallen: toekenning van de Marcel Mulderprijs in 2007, de Best Technical Paper Award in het gerespecteerde Amerikaanse wetenschappelijke tijdschrift *Environmental Science & Technology*, een cum laude promotie in 2009 en in 2010 de toekenning van de SENSE PhD Award.

De maatschappelijke relevantie van het onderzoek is groot. Met name in dichtbevolkte deltagebieden, waar de rivieren met een laag zoutgehalte uitstromen in de zoute zee, is het potentieel van blue energie enorm.

Het winnende proefschrift is een prachtig voorbeeld van de maatschappelijke relevantie van wetenschappelijk fundamenteel onderzoek. Het proefschrift is origineel, methodologisch goed uitgewerkt en leidend tot heldere conclusies en goed geschreven.

De jury van de Waddenacademieprijs 2011 heeft unaniem besloten de Waddenacademieprijs 2010 toe te kennen aan Jan Post voor zijn proefschrift 'Electricity production from salinity gradients by reverse electro dialysis'.